

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Sayı :B.08.0.TTK.0.04.00.00-116.03/

Konu :**İlköğretim Arapça Dersi**
(4-8. sınıflar) Taslak Kitaplarını
İnceleme ve Değerlendirme Ölçütleri

01.03.2012*001242

TÜRKİYE EĞİTİM YAYINCILARI DERNEĞİNE
GMK Bulvarı No : 122 / 2
Maltepe / ANKARA

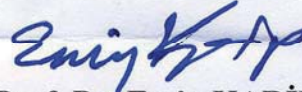
İlgi : İlköğretim Arapça Dersi (4-8. sınıflar) Öğretim Programının kabulüne dair 26.09.2011 tarih ve 141 sayılı Kurul kararı.

İlgi (a) Kurul kararı ile kabul edilen İlköğretim Arapça Dersi (4-8. sınıflar) Öğretim Programı doğrultusunda Başkanlığımızca oluşturulan komisyon tarafından hazırlanan **İlköğretim Arapça Dersi (4-8. sınıflar) Taslak Ders Kitaplarının İnceleme ve Değerlendirme Ölçütleri**, 22.02.2012 tarihinde Kurulumuzda görüşülmüştür.

Söz konusu komisyon tarafından hazırlanan **İlköğretim Arapça Dersi (4-8. sınıflar) Taslak Ders Kitaplarının İnceleme ve Değerlendirme Ölçütleri**'nin ekli örneğinin, 02.03.2012 tarihinden itibaren Başkanlığımıza başvurusu yapılan İlköğretim Arapça Dersi (4-8. sınıflar) taslak ders kitaplarının inceleme ve değerlendirmesinde kullanılması,

Bu kriterlerin Başkanlığımızın <http://ttkb.meb.gov.tr> internet adresinde yayımlanması Kurulumuzca uygun mütalaa edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Emin KARİP
Bakan a.
Kurul Başkanı

EK:

İlköğretim Arapça Dersi (4-8. sınıflar) Taslak Ders Kitaplarını
İnceleme ve Değerlendirme Ölçütleri

DAĞITIM:

Bilgi ve Gereği

1. Temel Eğitim Genel Müdürlüğü
2. Öğretim Materyallerini Geliştirme, İnceleme Merkezi ve ASO Müdürlüğü
3. Türkiye Eğitim Yayıncıları Derneği
4. Türkiye Yayıncılar Birliği
5. Basın Yayın Birliği

Tel : (0312) 212 65 30-(10 Hat)
Fax : (0312) 213 39 62
(0312) 213 78 36

e-posta : ttkb@meb.gov.tr
İnternet Adresi: <http://ttkb.meb.gov.tr>
Teknikokullar 06330 ANKARA

İLKÖĞRETİM ARAPÇA DERSİ (4-8.SINIFLAR) TASLAK DERS KİTAPLARININ İNCELEME VE DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Kısaltmalar		PUAN
(*) → DK, ÇK ve ÖK: Baskıya Hazır Taslak ders kitabı ÖK: Baskıya Hazır Taslak öğretmen kılavuz kitabı ÇK: Baskıya Hazır Taslak öğrenci çalışma kitabı KP: Kazanım Puanı		
İçindekiler (1)	A	En fazla eksiltilecek puan
	B	0,25
Organizasyon Şeması (2)	A	En fazla eksiltilecek puan
	B	0,25
Sözlük (3)	A	En fazla eksiltilecek puan
	B	0,25
Kaynakça (4)	A	En fazla eksiltilecek puan
	B	0,25
Elektronik Dinleme İçeriği (5)	A	En fazla eksiltilecek puan
	B	1,5

KİTAPTAN VERİMLİ ŞEKİLDE YARARLANMAYI SAĞLAYACAK Y UNSURLAR

- İçindekiler "bölümü" yer almalı.**
- İçindekiler bölümü içerikteki bilgilere kolay ulaşılabilir biçimde düzenlenmiş olmalı. (*)
 - Bu bölümde belirtilen sayfa numaraları ile içerikteki sayfa numaraları doğru verilmiş olmalı. (*)
 - İçindekiler bölümünde belirtilen başlık ve alt başlıklar ile içerikte verilen başlıklar arasında birlik sağlanmalı. (*)
- "Organizasyon şeması" bölümü yer almalı.**
- Kitaptan verimli bir şekilde yararlanmayı sağlayacak sembol, logo vb. unsurlar yer almalı. (*)
- "Sözlük" bölümü yer almalı.**
- Sözlük bölümü, içerikte geçen kelimelerden oluşmalı. *
 - Öğretmen kılavuz kitabındaki sözlük bölümü öğretmene yönelik olarak düzenlenmeli.(ÖK)
 - Sözlük hazırlama tekniklerine uyulmalı*
 - Sözcüklerin anlamı doğru verilmeli. *
- "Kaynakça" bölümü yer almalı.**
- Kitapta kullanılan kaynaklar kaynakça bölümünde yer almalı. (*)
 - Kaynakça bölümü kurallara uygun düzenlenmeli, kaynakların veriliş biçiminde birlik sağlanmalı. (*)
 - Metinlerin kaynakçaları açık ve tam verilmeli. (*)
- "Elektronik Dinleme İçeriği" bulunmalı.**
- Ders kitabındaki dinleme çalışmaları, şarkılar vb. ile öğretmen kitabında verilen dinleme metinlerinin her biri elektronik ortamda yer almalı.
 - Dinleme metinleri ve etkinlikleri elektronik ortamda verilmeli. (ÖK)
 - Ders kitabındaki dinleme çalışmaları, öğrenen kılavuz kitabındaki dinleme metinleri ve elektronik ortam kayıtları birbiri ile tam örtüşmeli.
 - Elektronik dinleme kayıtlarında her ünite başında başlangıç müziği verilmeli.
 - Elektronik dinleme kayıtlarında her dinleme metni ayrı bir parçada (track) yer almalı.
 - Çalışmalara ait ders kitabındaki içerik adı, sayfa/etkinlik numarası ve yönerge elektronik ortamda okunmalı.
 - Elektronik ortamda ses ve kayıt kaliteli olmalı.
 - Ders kitabındaki aynı karakterleri elektronik ortamda aynı kişiler seslendirmeli.
 - Kullanılacak içerik, öğrenci düzeyine uygun özgün materyalden seçilmeli.
 - Elektronik ortam kayıtları ana dil kullanıcıları veya ana dile yakın Arapça konuşan eğitimli kişiler tarafından seslendirilmiş olmalı.

ASLI GERBİDİR

Zekeriya ERBEYLİ
Grup Başkanı

İÇERİK		
	<ul style="list-style-type: none"> Elektronik dinleme kayıtlarındaki fonlar (sesler/ efektler) konuya/bağlama uygun olmalı. Diyaloglar seslendirilirken vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat edilmiş olmalı. (DK) Metin ve diyalogların seslendirilmesi için ve diyalogdaki şahısların yaş ve cinsiyetine uygun olmalı. DVD/CD'de teknik hata bulunmamalı. 	
Kazanım (6)	<ul style="list-style-type: none"> Kazanımlar eksiksiz işlenmeli. (DK) Dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerine ait kazanımlar programda yer alan açıklamalar bölümündeki uyarılar da dikkate alınarak tam verilmeli. (DK) 	1.K.P
	A	10
	Tema başlarında hazırlık çalışmalarına yer verilmeli.	
Hazırlık(7)	B	1,5
	<ul style="list-style-type: none"> Hazırlık çalışmaları öğrencileri araştırmaya, incelemeye, düşünmeye ve gözlem yapmaya yönlendirecek biçimde düzenlenmiş olmalı. (DK) Hazırlık çalışmaları temaya uygun olarak seçilen konuların yoğunluğuna göre üçten az beşten fazla olmamalı. (DK) 	
	En fazla eksiltilecek puan	710
Temalar (8)	<ul style="list-style-type: none"> Seçilecek temalar 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan millî eğitimin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olmalı. (*) Seçilecek temanın adı, sayısı ve işleniş saati programa uygun olmalı. * Temalarda dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerine dengeli olacak şekilde yer verilmelidir. * Okuma metinleri öğrencinin yaş ve gelişim düzeyine uygun olarak gerçek hayattan alınan metinler, diyaloglar, hikâyeler, şarkılar, şiirler vb.nden oluşmalı. Ders ve çalışma kitabında içeriği destekleyen sözlü ve yazılı anlatım etkinliklerine yer verilmelidir. Dinleme metinleri öğretmen kılavuzunda, dinleme metni ile ilişkili etkinlikler ise ders kitabı ve öğrenci çalışma kitabında yer almalı. Dil yapılarıyla ilgili konular, temayı ve içeriği destekleyecek şekilde "Dil Yapıları" tablosundan seçilmeli ve dil yapıları, ilgili açıklamada verilen sınırlılık içinde işlenmeli. * Programın öngördüğü dil yapıları, kazanımlarla ilişkilendirilerek ve işlenişte sezdirilerek verilmeli. (DK) Dil, fasih Arapça olmalı. (*) Kullanılan dil, kelime seçimi, cümle yapıları, cümle ve metin uzunluğu bakımından öğrenci düzeyine uygun olmalı. (*) Tema, içerik ve dil yapılarında programda verilen sınıf düzeyi ile ilgili açıklama ve sınırlıklara uyulmalı. (*) Tema ve içeriklerde ülke bilgisine ve dünyanın farklı kültürlerine de yer verilerek kültürlerarası empati becerisinin gelişmesine imkân sağlanmalı. * Her türlü kavram, terim ve adlandırılmada nüsha genelinde birlik sağlanmalı. (*) Metinler öğrencilerde olumlu tutum ve davranış geliştirmeye yönelik mesajlar içermeli. (*) Alınılan ayet ve hadisler kısmen alınmışsa bu durum uygun noktalamaya ile belirtilmeli. Koyu yazımla verilmeli. (*) Kitapta verilen görsel öğeler toplumun kültürel, millî, manevi ve ahlaki değerlerini yansıtır nitelikte olmalı. (*) Temalarda içeriği destekleyecek nitelikte görsel öğelerden yararlanılmalı. (*) Metin ve görsel öğeler birbirleriyle örtüşmeli. (DK, ÇK) Metinlerde yazım hatası bulunmamalı. Benzer biçimde düzenlenen ifadelerin yazım ve noktalamasında birlik sağlanmalı. Metinlerde noktalama ve hareket hatası bulunmamalı (Noktalama ve hareket hatası 10(on) hataya kadar tek tek yazılır ve puanı grup Başkanı 	1,5

ASLI GERİDİR

Zekeriya ERBEYİ

Grup Başkanı

	<p>düşüldür. Hata sayısı 10 (on)'u geçerse eleştiri genellenir ve toplam 10 (on) hata sayılır.).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cümlelerde anlatım bozukluğu bulunmamalı. (*) ▪ Konuların işleniş öğrencinin günlük yaşantısı, yakın çevresi, beceri, anlayış ve tutumları dikkate alınarak sınıf düzeyine uygun kavram ve örneklerle verilmeli.* ▪ İçerik, etkinlik ve ölçme değerlendirme çalışmalarında öğrencinin bilişsel, duyuşsal, sosyal ve zihinsel gelişimi gözetenilmiş olmalı.* ▪ İçeriklerde reklam unsuru yer almamalı.* ▪ Aynı kaynaktan üçten fazla metin alınmamalı. Kitapta yer alan metinlerin tamamı alıntılardan oluşmamalı. (DK, ÇK) ▪ Öğretim programı gereği her çalışma, bireysel farklılıkları dikkate alacak biçimde düzenlenmiş olmalı. (DK, ÇK) ▪ İşleniş aşamalarında şablon ifadelerle yer verilmemeli. (*) ▪ Kitap genelindeki konuların işlenişinde yer alan örnekler, açıklamalar ve yönlendirmelerde gereksiz bilgi, ayrıntı ve tekrara yer verilmemeli. (*) ▪ Tema ve konu işlenişlerinin sıralanışları bakımından nüshalar arasında paralellik kurulmuş olmalı. (*) ▪ Konuların işleniş programında öngörülen haritalar, kroki, resimler, planlar, fotoğraflar, karikatürler ve konuşma balonları gibi öğretim materyalleriyle desteklenmeli ve bunlar doğru kullanılmalı. (DK, ÇK) ▪ Okuma metinlerinin alındığı kaynakların sayılarına ait fotokopileri ders kitabının ekinde yer almalı. (*) (Bunlar hiç verilmediğinde hata genellenir ve toplam 50 (elli) hata sayılır.) ▪ Yönergelerde yapılacak çalışmaları tam karşılar nitelikte, doğru ve eksiksiz verilmeli. (DK, ÇK) ▪ Etkinlik ve alıştırmalara örnek soru ve cevap verilmeli. (DK, ÇK) ▪ Alıştırmaların gerçekleştirilebilmesi için verilen uygulama alanları yeterli olmalı. (DK, ÇK) ▪ Yazma çalışmalarında kullanılacak olan yazım alanları için yeterli boş alan bırakılmalı. (DK, ÇK) ▪ Temalarda basitten karmaşığa, kolaydan zora, somuttan soyuta, yakından uzağa bir yöntem izlenmeli. (DK) ▪ Etkinlikler, öğrencilerin öğrendiklerini kavramalarını ve ders kitabında öğretilen yapıları, becerileri vb. pekiştirmelerini sağlayacak nitelikte olmalı. (ÇK) ▪ Ders kitabında henüz öğrenimemiş yapılara öğrenci çalışma kitabında yer verilmemeli. (ÇK) ▪ Programın yaklaşım, metot ve hedeflerin açıklandığı, hitap edilen yaş ve seviyenin belirtildiği "Giriş" bölümüne yer verilmeli. (ÖK) ▪ Yıllık plan taslağına yer verilmeli. (ÖK) ▪ Temalar, kazanımlar, kazanımlara ait açıklamalar ve dil bilgisi yapıları liste/tablo hâlinde verilmeli. (ÖK) ▪ Temalar ve içeriklere ayrılan süre, programda önerilen süre/ders saatine uygun planlanmış olmalı. (ÖK) ▪ Ders ve çalışma kitaplarındaki tüm sayfaların görüntüleri öğretmen kılavuz kitabında yer almalı. (ÖK) ▪ Ders kitabındaki etkinlik ve çalışmalara yönlendirme yapılmalı. (ÖK) ▪ Sınıf içi etkinlikler ve alıştırmalar kazanımları ve becerileri pekiştirici/desteleyici nitelikte olmalı. (ÖK) ▪ Atatürkçülikle ilgili konular (Atatürk ün hayatı), 10 Kasım 'ı içine alan Atatürk Haftası, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ile 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı'nda verilmelidir. 	
--	--	--

Aslı Gâbidir.
Zekeriya ERBEYİ
Grup Başkanı

<p>Bilimsel Hata (9)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Her türlü kavram, tanım, açıklama, eğitim ve öğretimde kullanılan yöntem ve tekniklerle ilgili bilgiler, tarihler vb. unsurlar hakkında bilgi yanlışlığı bulunmamalı. (*) İstatistik veriler güncel ve doğru olmalı. (*) 	3
<p>Ölçme ve Değerlendirme (10)</p>	<p>A</p> <ul style="list-style-type: none"> Tema sonlarında ölçme-değerlendirme çalışmalarına yer verilmeli. <p>B</p> <ul style="list-style-type: none"> Tema sonlarındaki ölçme- değerlendirme çalışmaları 20 maddeyi geçmemeli. Ölçme- değerlendirme çalışmaları farklı güçlük düzeylerinde hazırlanmış olmalı. * Dört dil becerisine yönelik ölçme ve değerlendirme çalışmalarına yer verilmeli. * Programın öngördüğü farklı türde ölçme değerlendirme çalışmalarına yer verilmeli. (DK) Ölçme- değerlendirme çalışmalarının öğrenme alanlarına dağılımında denge olmalı. (DK) Ders ve çalışma kitaplarındaki etkinliklerin, ölçme ve değerlendirme çalışmalarının cevap anahtarları tam ve doğru verilmeli. (ÖK) Yönergeler yapılacak alıştırma tam karşılar nitelikte doğru ve eksiksiz verilmeli. (*) Performansa dayalı ölçme ve değerlendirme yaklaşımına uygun çalışmalara(performans ve proje görevi) yer verilmeli. Kitap genelinde en az iki performans görevi ve bir proje çalışması olmalı. (ÇK) Öz değerlendirme formları olmalı. (ÇK) Performans görevi, proje ve grup değerlendirme formlarına yer verilmeli. (ÖK) 	10

DİL VE ANLATIM		En fazla eksiltilecek puan
<p style="text-align: center;">Dil ve Anlatım (11)</p> <p>Yazım ve Noktalama Kurallarına Uygunluk (ÖK)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Yazım hatası bulunmamalı. ▪ Noktalama hatası bulunmamalı. ▪ Noktalama eksikliği bulunmamalı. ▪ Gereksiz noktalama işareti kullanılmamalı. ▪ Benzer biçimde düzenlenen ifadelerin yazım ve noktalamasında birlik sağlanmalı. <p>Dil Seçimi (ÖK)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Yazı diline uygun nitelikte ve estetik bir dil kullanılmalı. ▪ Kullanılan dil, nitelik ve nicelik bakımından (kelime seçimi, cümle yapıları, cümle ve metin uzunluğu) öğrenci düzeyine uygun olmalı. ▪ Terimler program diline uygun olmalı. ▪ Her türlü kavram, terim ve adlandırmada nüsha genelinde ve takım hâlindeki nüshalar arasında birlik sağlanmalı. <p>Dil Bilgisi Kurallarına Uygunluk (ÖK)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kelime düzeyinde anlatım bozukluğu bulunmamalı. ▪ Kelime grubu düzeyinde anlatım bozukluğu bulunmamalı. ▪ Cümle düzeyinde anlatım bozukluğu bulunmamalı. <p>Paragraf İçinde ve Paragraflar Arasında Anlam Bütünlüğünün Sağlanması. (ÖK)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Her paragraf bir konu etrafında toplanmalı. ▪ Paragraflar ana fikri desteklemeli: ▪ Paragraflarda gereksiz kelime ve cümle tekrarı bulunmamalı. ▪ Paragraftaki cümleler arasında kip uyumu sağlanmalı. ▪ Paragraftaki cümleler arasında çatı uyumu sağlanmalı. ▪ Paragraftaki cümleler arasında kişi uyumu sağlanmalı. ▪ Paragraftaki cümleler arasında uygun geçiş olmalı. ▪ Paragraflar arasında uygun geçiş ifadeleri olmalı. 	100	

0,25

TEKNİK TASARIM VE DÜZENLEME		En fazla eksiltilecek puan	100
<p style="text-align: center;">Görsel Tasarım (12)</p> <p>Teknik Tasarım ve Düzenleme (*)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Türk bayrağı "Türk Bayrağı Kanun ve Tüzüğü"ne uygun özellikte verilmeli. ▪ Atatürk görselleri orijinaline uygun, nitelikli ve temiz baskı ile verilmeli. ▪ Görsel öğeler; kişi, zümre, kurum ve kuruluşları küçük dışırtıcı özellikte verilmemeli. ▪ Seri nüshalarda ve aynı nüsha içerisinde kapak, içindelikler, tema, bölüm ve ünite başı tasarımı hariç görsel öge tekrarı yapılmamalı. ▪ Görsel öğeler net ve temiz baskılı olmalı. ▪ Görsel öğeler incelenirken; <ul style="list-style-type: none"> ▪ Renklerde ilgi çekicilik, ▪ Estetik sayfa düzenleme, ▪ Gereksiz ayrıntı ve tekrardan kaçınma, ▪ Yazı ve görsel öge dengesi, ▪ Sayfada aşırı yoğunluk ve boşluktan kaçınma, ▪ Özgün tasarım, ▪ Kolay algılama, ▪ Kompozisyon kurallarına uygun olma gibi unsurlara dikkat edilmeli. ▪ Temsili resimler resmî kurumlar ile bunlara bağlı birimlerin arşiv/lerinden seçilerek verilmeli. Tarihî fotoğraflar, temsili resimler ve sanat eserleri kaynakça ile verilmeli. ▪ Görsel tasarımlar reklam unsuru içermeyecek şekilde düzenlenmeli. ▪ Görsel materyaller ve tasarımlar öğrencinin pedagojik gelişimine, seviyesine, gelişim basamaklarına uygun, çevresinden örneklerle düzenlenmeli. ▪ Görsel öğede figürler doğal ve estetik görünümde çizim (desen) ve renklendirme ile üslup bütünlüğü içinde verilmeli. ▪ Metin yazıları ve öğretime yardımcı unsurlarda kullanılan yazılar karakter, renk ve boyut olarak kolay okunabilir ve sistematik olmalı. ▪ Fotoğraf, resim, şekil, şema, grafik, tablo, harita gibi öğretime yardımcı unsurlar doğru adlandırma ve numaralandırma ile verilmeli. ▪ Madde imleri tutarlı ve estetik olmalı. ▪ Görsel materyaller metinle ve alt yazıyla bütünlük oluşturmalı, metne uygun yerde verilmeli. ▪ Ders ve öğrenci çalışma kitabından öğretmen kılavuz kitabına alınan ilgili sayfalar aynı olmalı, kolay algılanabilir şekilde düzenlenmeli. 	0,5		

Kitabın genel değerlendirilmesinde, toplam puanın % 9'u kitaptan verimli şekilde yararlanmayı sağlayacak unsur, % 71'i içerik, % 10'u dil ve % 10'u görsel tasarım puanlarından oluşur.

Puan Hesaplama Tablosu	SINIFLAR	Kazanım Sayıları	Kazanım Puanı*
	4. Sınıf	41	710/41= 17,31
	5. Sınıf	38	710/38=18,68
	6. Sınıf	49	710/49=14,48
	7. Sınıf	44	710/44=16,13
	8. Sınıf	52	710/52=13,65

Taslak ders kitaplarını inceleme ve değerlendirme ölçütleri 26/09/2011 tarihli ve 141 sayılı Kurul kararı ile kabul edilen İlköğretim Arapça (4-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı ve 31.12.2009 tarihli ve 27449 (4. mükerrer) sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği ile ilgili diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda hazırlanmıştır.

